

Večernik

Leto IV. (XI.), šte. 164

Maribor, torek 22. julija 1930

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček, zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglaš po tarifu
Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Komunistične priprave v Angliji

VELIKE DEMONSTRACIJE 1. AVG. PO VSEJ DRŽAVI. — VLADA BO ZATRLA VSAK POSKUS NEMIROV.

LONDON, 22. julija. Angleški komunisti so vrgli od sebe vse krinke ter so se pokazali za prave sluge Moskve. Za prvega avgusta pripravljajo velike demonstracije po vsej Angliji z izrazito protianglijskim in komunističnim značajem. Za te demonstracije se vršijo že sedaj velike priprave. Komunistične organizacije so razposlale na vse strani svo-

je agitatorje, da organizirajo te demonstracije. V rudniške revirje v Wales in na Škotsko so odpotovali komunistični govorniki, ki bodo pripravljali delavstvo za demonstracije in jih navduševali za komunistične ideje. Vlada je odredila za prvega avgusta mnogo obsežnejše varnostne odredbe in bo zatrla vsak poskus nemirov.

Sušak v borbi z Reko in Trstom

Konferenca na Sušaku za železniško zvezo Slovenije z jadranskim morjem je kakor smo mogli pričakovati — izzvala alarm pri naših italijanskih sosedih, ki so zelo občutljivi v tem vprašanju, ker gre za »biti ali ne biti« dveh velikih njihovih — odnosno nam uropanih — luk: Reke in Trsta, katerim postaja Sušak vključno počasemu razvoju od leta do leta nevarnejši tekmeč. Zlasti je ostro reagiral Trst na idejo vezanja Slovenije z jugoslovenskimi lukami. Naravno, saj je šlo iz naše države doslej preko Rakeka in Trsta letno 400.000 ton, kar je dalo Italiji — in po večini ravno Trstu — letnega zaslužka 80 milijonov Din. Trst zato dobro ve, kaj pomeni zveza Slovenije s Sušakom, dobro ve tudi, da to ne bo samo zveza Slovenije z jadranskim morjem, ampak da bo pomenila mnogo več.

Kako je bil baš Trst pogojen v srce, dokazuje znani tržaški list »Il Piccolo«, ki je pred dnevi zatulil kakor ranjen bič. Stremljenja jugoslovenskih gospodarstvenikov in službenih krogov — pravi med drugim — gredo za tem, da italijanskim lukam v Juljski krajini odvzemo čim več. Konstatira, da položaj Trsta ni silajen, to pa zlasti radi tega, ker se Italijani se zanimajo več, kakor bi bilo potrebno in kakor to zahteva važnost Trsta, za njegovo usodo in za bistvene probleme njegovega obstanka, in tudi ne za zgodovinske posledice, ki jih lahko izzovejo tržaški problemi. In vendar bi morali zlasti odgovorni službeni krogi o tem temeljito razmišljati.

Jugoslavija — pravi dalje tržaški list — ima čisto načrte z megalomanskim ozadjem. Toda že del časa je podpirajo zunanje politične in gospodarske sile. Znano je, da francoski kapital in francoski generalštab v enaki meri podpirata jugoslovenske inicijative, ki gredo za tem, da se Jugoslavija čimprej in čim bolj polneje reši svojih odnošajev napram Italiji. Tudi češkoslovaški kapital skuša dnevno osvojiti čim več terena v gospodarskem in političnem življenju prijateljske države Jugoslavije. Namen je jasen: poostrižiti italijansko-jugoslovenske odnose, poglobiti politične spore, razviti še večje nezaupanje vzdolž cele meje od Triglava do Reke, Trst gospodarski blokirati, da bi tako Jugoslavija občutila vedno večjo potrebo po popolni valorizaciji svojih luk.

Italija — nadaljuje »Il Piccolo« — ima v tej borbi na razpolago nezadostna sredstva. Jugoslovensko neprijateljstvo proti italijanskim lukam ni naperjeno samo in specljalno proti Trstu, in nima slabih posledic samo za odnose Italije do Jugoslavije, ampak tudi za odnose napram drugim državam, ki jim Jugoslavija posveča svojo pozornost. Jugoslavija poskuša vse, da bi dosegla spremembo tradicionalnega toka prometa.

»Il Piccolo« nato priporoča kot edino uspešno sredstvo v borbi proti jugoslovenskim načrtom gradnjo predora pod

Litvinov — komisar za zunanje zadeve

MOSKVA, 22. julija. Predsedstvo osrednje eksekutive sovjetske unije je oprostilo Čičerina na lastno prošnjo dolžnosti zunanjega komisarja ter imenovalo na njegovo mesto Litvinova.

Večno hujša vročina v Severni Ameriki

NEW-YORK, 22. julija. Silna vročina v mestu noče popustiti. Na solnčarici je umrlo doslej v Newyorku 28 oseb, v provinci pa nad sto.

NEW-YORK, 22. julija. Nad mestom in okolico pritiska vedno hujša vročina. Včeraj je bilo v senci 99 stopinj, na solncu pa 135 stopinj Fahrenheita.

Ameriški senat ratificiral pomorsko pogodbo

WASHINGTON, 22. julija. Senat je ratificiral pomorsko pogodbo s pridržkom na predlog senatorja Morica, da se ratifikacija ne tiče nobene tajne pogodbe, ki bi bila v zvezi s sklenjeno pomorsko pogodbo.

Urugvaj — Rumunija 4:0

MONTEVIDEO, 22. julija. Pri tekmah za svetovno nogometno prvenstvo je urugvajski reprezentanca premagala rumunsko v razmerju 4:0. Vsi štirje goli so padli v prvem polčasu.

ANGELESCU IZVEN NEVARNOSTI.

BUKAREŠTA, 22. julija. Državni podtajnik v notranjem ministrstvu Angelescu, na katerega je včeraj streljal študent medicine Pesa, je izven vsake nevarnosti. Odstranili so mu iz telesa vse kroglice. Včeraj popoldne so ga obiskali predsednik vlade Maniu in nekateri ministri, ki se mudijo v Bukarešti.

Predilom. Edino Predil — pravi — nam more jamčiti za nadaljni gospodarski in politični primat na Jadranu. Edino s Predilom se more omejiti protitalijanska politika, ki se z vedno večjim elanom vodi iz Beograda in Prage.

Naš klic — končuje »Il Piccolo« — je klic alarma. Je vzklík, ki prihaja iz duše vsled velike potrebe. Zavedamo se, da tako poslušamo naše fašistično vest in da služimo bolj Italiji nego gospodarskim interesom Trsta.

Piccolove lamentacije vsebujejo dvojne važnih konstatacij: prvo, da se tudi od-

Čekovna plačila v ČSR.

Češkoslovaški konzulat v Ljubljani javlja: V informacijo inozemskim trždarjem, ki so v trgovskem stiku z ČSR, se sporoča, da so v tujini izplačljivi čeki gla som češkoslovaških tozadevnih predpisov podvrženi pristojbini 0.10 Kč za komad brez ozira na višino zneska samo takrat, ako ima listina bistveno opremo čeka po češkoslovaškem čekovnem zakon, t. j. ako je izrecno označena kot ček in poziva osebo, na katero je izdana, da izvrši plačilo izdajateljeve terjatve. Nadalje mora listina obsegati podpis izdajatelja, datum in ime osebe, na katero je izdana. Za čeke, ki tem predpisom ne odgovarjajo, je pristojbina mnogo višja in se dviga z višino zneska in z dobo veljavnosti, analogično meničnim pristojbinam.

Dobava za državni rudnik v Velenju.

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 4. avgusta t. l. ponudbe glede dobave primožev, rezilnic, svedrov, ročic za navojne svedre, koles za obrobjenje, prijemnih src za stružnice, preš za cevi itd., glede dobave hrastovega jamskega lesa ter glede dobave 200 m kopenskih cev. Natančnejši podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.

Ponesrečeni splav pri novem dupleškem mostu.

Včeraj dopoldne krog pol 11. ure se je pri novem dupleškem mostu, ki ga pravkar grade, splav g. Šarmana iz Vurmata zaletel v peto soho mostu in se popolnoma razbil ter zabarikadiral Dravo med peto in šesto soho. Promet čez Dravo s brodom so morali zapreti. Na splavu je bilo kakih 16 ljudi, med njimi sedem dijakov iz Berlina, ki so bili na potovanju skozi Maribor, namenjeni naprej na Madžarsko. V Mariboru so bili tudi na Pristanu, kjer so videli splav in prosili lastnika, da se smejo peljati z njim proti Madžarski, kamor je bil splav namenjen. Med vožnjo so se v Dravi

kopali in baš v trenutku, ko se je splav razbil, so bili skoro vsi v Dravi, obleke pa so imeli z vsemi dokumenti vred na splavu. Večinoma so vsi ob obleke in dokumente, le nekaj malega so rešili. Ljudje, ki so bili na splavu, so se rešili vsi na sohe. Do večera so delavci odprli pot in promet čez Dravo se je zopet mogel nadaljevati. Škode je okrog 12 tisoč dinarjev. Nesrečo je zakrivila nepredvidnost voznikov, ker je takoj prihodnji splav lepo vozil skozi sohe. Most pa je preстал svojo prvo težko preizkušnjo, zakaj udar splava je bil velikanski, a sohe se niso ganile niti za centimeter, dasi je ravno tam voda najbolj deroča.

Pravoslavni Sv. Sinod proti prodaji alkohola ob cerkvenih slavnostih.

Sv. Sinod pravoslavne cerkve je sklenila, da je na cerkvenih zborih prepovedana prodaja kakršnekoli alkoholne pijače. Kdor se bo proti temu pregrešil, bo najstrožje kaznovan. Sv. Sinod je storil ta sklep, ker so bili v zadnjem času slučajni krvavih pretepov na cerkvenih zbori vedno bolj pogosti.

Der Pettauer Männergesangverein in Ptuj

vsekakor prav originalno ime društva, ki prav nič ne dela časti politični oblasti v Ptuj, ako ta društvo še vedno vodi v svojem društvenem registru pod tem imenom. Če pa ne, kako pride društvo do pravice, da takšen naslov uporablja javno v časopisih, in kaj misli politična oblast proti takšnemu norčevanju iz zakonov naše države ukreniti?!

Čigava so jabolka?

V soboto je stražnik ustavil na Glavnem trgu nekega mladeniča, ki je nosil s seboj vrečo svežih jabolk in jih prodajal po hišah. Čim ga je vprašal mož postave, kdo je in kaj počenja, je pustil svojo vrečo in zbežal. Lastnik jabolk naj se zgleda na policiji, ker je skoro gotovo, da so bila jabolka ukradena.

Pobegli vajenec.

Trgovcu g. Vilku Berdajsu na Grajskem trgu je davi pobegnil 16 letni vajenec Dolfe W., doma iz Metlike. Dečko je pustil v sobi listek s kratkim sporočilom: »Mene ni treba iskati. Mrtev. Adolf.« Begunec je male postave, oblečen v temno obleko, in ima temne lase ter okrogel obraz.

H Grafu

so morali: Jernej G. radi beračenja, Mica L. in Jožefa W. radi vlačuganja, Jože K. ter Marija P. zbog tatvine. — Prijav se je nabralo danes 21. —

Tatinski Jože.

Včeraj se je sumljivo potikal po mestu z nekim zavojem očesu postave ne baš neznani Joža K., dokler ga ni stražnik privedel k zaslišanju. Pri pogledu njegovega zavoja so našli nove črne klotaste hlače in nov površnik, oba komada še od trgovca numerirana. Policija je kmalu ugotovila, da sta bila predmeta ukradena dvema trgovcema na Glavnem trgu, ki izvešata blago v reklamo na ulico. Dalje je bilo ugotovljeno, da zasleduje Jožeta tudi orožniška postaja Hoče, v čije območje je poslednje tedne nakradel 20 kokoši. Joža K. je včeraj ponujal neki branjevki v nakup 5 košev kokoši. Zato je podan sum, da mora imeti aretiranec še neke skrite več perutnine in ni izključeno, da je tudi on sunil Mariji Lešnikovi 30 piščancev, o čemer smo že poročali. Joža taji vse tatvine. Ker pa ga že s te plati dobro poznajo in ima že več kazni, mu bo slaba predla. —

Knjige in naša meja

OBMEJNA KNJIŽEVNA AKCIJA. — SLAB ODZIV NARODNIH KROGOV. — VZROKI? — V ZNAMENJU 10LETNICE PLEBISCITA: NA POMOČ!

Pravijo, da je knjiga najboljša prijateljica človeka. Posebno knjiga, ki je polna modrosti in bi si z njo marsikateri lahko pomagal v stiski, če bi le vedel in znal. Tako pa ta in oni ne ve in ne zna in trpi duševno bol in dolgočasje in drugo nadlogo, ne da bi mu bilo treba.

Pa sem slišal zadnjič, da po dolgem času zbirajo v Mariboru zopet knjige. O, to početje sem vsestransko odobral in sem ob tej priliki našel še druge hvalevredne podatke: »Mejaši« SPD, ki to akcijo vodijo, hočejo stvar izpeljati vsem Kôbancem in drugim našim obmejnimi stražarjem v prid. Pa sem stvar resno preudaril in sem bil prepričan, da bodo meščani odviše knjige in časopise v velikih množinah dali na razpolago. Zato sem klubovemu predsedniku na velikem uspehu že kar v naprej čestital. Gospod pa mi je rekel, da naglica tudi pri čestitkah ni kaj prida, kar bo pokazala bližnja bodočnost. Vsega tega pa nisem verjel in sem si še enkrat prebral klubov poziv. Ta pravi, da je knjiga zelo važen kulturni činitelj in kot taka bo mejašem koristila in nas kulturno zbližala ter bo s tem končno očvrščena narodna zavest na meji. Trdna meja pa še le omogoča varno zaledje!

Vsekakor upoštevanja vredni razlogi za zbiranje knjig! In nisem upal niti dvomiti, da bi stvar ne uspela. Zato sem zadovoljno ubral pot proti domu.

Pa sem se pred tednom dni spomnil obmejne književne akcije. Izbral sem iz svoje zbirke nekaj knjig in sem si jih naprtil na rame. Bal sem se, da bom zadnji, ki se zaveda dolžnosti napram meji. Pa so se ljudje mojemu tovoru smejali in pri »Putniku« so mi rekli, da — še nihče ni ničesar prinesel!! Pa je že bilo 14 dni po domoljubnem pozivu in — meja je čakala...

Potepeno sem zapustil pisarno.

Prijatelj R., pasijoniran bibliofil, je baš prihajal z gostilne, ko sem padel pred njega. Razodel sem mu tragiko književne akcije za našo mejo in prav nič ni prikril svoje krivde. Prosil je odpuščanja, ker je spregledal poziv. Pripravil pa bo večji kup književnih dobrin za naše mejaše...

Znani rodoljub K. je globoko zatopljen sedel v komodnem naslonjaču, ko sem se javil za sprejem. Nisem mu mogel česa očitati, saj je samo — pozabil na svoj obilgatni prispevek. Pa ga bo sigurno poslal v prihodnjih dneh.

Industrijalec N. ni kazal nevolje, ko sem stopil predenj, da ga spomnim na potrebe naše meje. »Za 10letnico plebiscita sem pripravljen žrtvovati po svojih močeh predvsem za našo mejo, ki mora biti trdna in močna...« Simpatična govorica in ponudena desnica sta mi porok, da bo beseda tudi meso postala.

Pa sem bil silno vesel, da situacija ni brezupna, le — nesrečna pozabljivost in komodnost zahtevata nekoliko — potrpljenja...

Spotoma sem obiskal še več znancev in prijateljev, ki so vsi za stvar navdušeni in bodo zamujeno popravili čimprej in čimbolje: knjige, polne lepot in modrosti, časopisi in revije, vse bo zadovoljilo naše mejaše. Prav gotovo bodo hvaležni za vsak najmanjši književni dar, ki ima namen razveseliti in utrditi jih močeh predvsem za našo mejo, ki

In če se bodo končno še vsi narodnozavedni prijatelji zavedli pomena letošnjih koroških plebiscitnih velenemskih proslav, ne dvomim, da bo — za revanžo — letošnja obmejna književna akcija uspela v največje zadovoljstvo našega obmejnega ljudstva, kar bo lahko najlepše zadoščenje za one, ki jim je skrb za ogroženo mejo vzvišena nad vse. — tor.

Mariborski in dnevni drobiš

Izredna svečana seja mestnega občinskega sveta

se vrši v četrtek, dne 24. julija 1930 ob 18. uri v mestni poštovalnici. Seji bode prisostvoval ban dravske banovine gosp. ing. Dušan Serbec. Na dnevnem redu je svečana izročitev dekretov članom banskega sveta po gospodu banu.

Rumunski šumarji v Mariboru

Davi ob pol 10. se je pripeljala z Bleda preko Ljubljane v Maribor skupina 27 šumarjev deloma absolventov deloma slušateljev bukareške politehnike. Izletniki so že od 5. tm. na poučnem potovanju po naši kraljevini in jih vodi troje profesorjev ter dva asistenta. Po Sloveniji jim razkazuje narodne krasote in zanimivosti g. inž. Karl Tavčar, šumarski svetnik pri banski upravi, ki se mu je danes v Mariboru pridružil še šumarski nadsvetnik pri sreskem načelnstvu g. inž. Urbas. Gostje so navdušeni nad lepoto dravske banovine. Ker so jih v Beogradu na pristojnih mestih opozorili na mnoge posebnosti in važnosti našega Pohorja tako v strokovnem in nacionalnem pogledu, si hočejo rumunski šumarji ogledati pohorske gozdove prav od blizu. Že tekom dopoldneva so se odpeljali izletniki z avtobusom po Dravski dolini in si ogledali gredoč Falso elektrarno; drevi pa prenočijo v Št. Lovrencu ter se jutri povzpnejo na Pohorje. Popoldne se povrnejo v Maribor in odpotujejo z brzovlakom na Dunaj, od koder se vrnejo po Dunavu domov.

Obisk Rogaške Slatine

izkazuje v času od 1. do 8. julija 750 gostov in 63 pasantov, skupno v celi sezoni pa do tega dne 2189 gostov in 748 pasantov (2937).

Poročila sta se

v nedeljo zvečer v Ljubljani znana mariborska delavca, načelnik in načelnica mariborske sokolske župe, oba odlikovana z redom sv. Save IV. stopnje povodom vsesokolskega zleta v Beogradu: br. Franjo Mačus, uradnik Mestne hranilnice v Mariboru, in sestra Nada Žiherjeva, učiteljica v Limbušu, hčerka predsednika okrožnega sodišča v Mariboru g. dr. Fr. Žiherja. Priči sta bila nevestin oče in načelnik mariborskega Sokola - Matica br. Janko Dekleva. Sokolskemu paru: Zdravo!

Razdelitev dekretov banskim svetnikom iz mariborskega okrožja

se bo izvršila v četrtek deloma v Celju (za srece Šmarje, Celje in Gornji grad), deloma pa v Mariboru pri svečani občinski seji mariborskega obč. odbora (za Maribor in vse ostale srece).

Smrtna kosa.

V Planini pri Rakeku je umrl 20. t. m. g. Ivan Lenasi, obe gospe Roze Karis, soproge g. Ferda Karisa, višjega poštnega kontrolorja v p. v Mariboru.

Češki pisatelj v Jugoslaviji.

Že dalj časa se mudi na študijskem potovanju po Jugoslaviji znan prijatelj Slovencev, češki pisatelj in vodja državne knjižnice v Olomucu, g. dr. Bohuš V y b i r a l, ki je prevedel že celo vrsto slovenskih pisateljev v češčino. G. dr. Vybiral uporabi skoro vsako leto svoje počitnice za poučno potovanje po Jugoslaviji in je letos začel svojo pot po naši domovini v Srbiji ter se bo te dni podal v Slovenijo, kjer se bo udeležil tudi odkritja spomenika Ivana Cankarja na Vrhniki.

Nalezljive bolezni.

V času od 14. do 21. tm. so v Mariboru obolele 3 osebe za škrlatinko, 1 za davico, 1 za legarjem, 1 za šenom. Smrtnega slučaja vsled nalezljivih bolezni ni bilo.

Odpravite dvojno vstopnino na otoku vsaj v soboto!

Iz občinstva smo prejeli: Minulo soboto je bilo čisto lepo vreme, a kopališče na otoku je bilo kljub temu skoro prazno. Nedvomno je temu kriva dvojna tarifa, ki velja tudi ob sobotah. Na ta način je predvsem onemogočeno obiskovanje kopališča najširšim slojem, ki so prosti edino ob nedeljah, v večjem številu tudi ob sobotah popoldne. Škoda pa ima od tega tudi mestna občina, ki bi ob redni vstopnini mnogo več prejela, kakor pa da ima ob dvojni vstopnini skoro prazno kopališče. Ta nesocialna uvedba ni z ničemer utemeljena in velja splošen glas, da bi se odpravila dvojna vstopnina vsaj ob sobotah popoldne, če jo že hoče občina obdržati iz fiskalnih ozirov ob nedeljah.

Nov župan v Razvanju.

Na mesto dosedanjega župana v Razvanju g. Mihe Kaca, je imenovan posestnik in čevljarski mojster g. Fr. Korošec. Za novega občinskega odbornika je imenovan istotam g. Peter Pristernik.

Zborovanje učiteljstva v Novem mestu.

Preteklo soboto in nedeljo se je vršila v Novem mestu jubilejna skupščina ljubljanskega poverjenišтва UJU. Zborovanja se je udeležilo nad 200 učiteljev, ki so o priliki desetletnice svojega združenja poslali udanostne brzojavke Nj. Vel. kralju, predsedniku ministrskega sveta g. Živkoviču, prosvetnemu ministru dr. Maksimoviču in predsedniku UJU g. Vladimirju Petroviču. V nedeljo dopoldne se je vršilo najprej slovesno zborovanje ob prisotnosti zastopnikov oblastev, nakar je pričela skupščina s svojim delom. Iz tajniškega poročila je zanimivo omeniti, da šteje ljubljansko poverjenišтво UJU 33 okrajnih učiteljskih društev z 2896 člani. Od 3486 učiteljev in učiteljic naše banovine je neorganiziranih 590. — Popoldne so razpravljali posamezni odseki, zvečer pa je prvi dan zborovanja zaključil koncert učiteljskega pevskega zbora. V resoluciji, ki je bila v nedeljo sprejeta, manifestira učiteljstvo predvsem za jugoslovensko misel, nato pa izraža nado, da se v kratkem uredi pereče vprašanje materialnega stanja učiteljev. Z zakonom o narodnih šolah se je namreč gmojni položaj učiteljev poslabšal, kar naj se izboljša z novim pravilnikom. Tudi od novega uradniškega zakona pričakuje učiteljstvo nujno potrebnega izboljšanja svojega materialnega položaja.

Češki gost v mariborskem hotelu.

Te dni je prišel v neki boljši mariborski hotel odlični Čehoslovak, ki govori tudi slovenski in je radi tega v slovenščini nagovoril portirja. Ta pa je začel takoj nemško odgovarjati. Čehoslovak je bil nad tem neprijetno iznenaden in je takoj ukoril portirja, čemu ne govori slovenski, ko je izrecno predpisano potom ministrstva, da se mora vsakega gosta v naših hotelih ogovoriti najprej jugoslovansko. Po tem poduku je šele postal portir prav osoren in se izgovarjal z običajno mariborsko frazo, da so njemu vsi jeziki enaki itd., nakar je Čehoslovak hotel zapustil. Ko bi bili tudi Jugoslavi tako odločni, bi bilo kmalu marsikaj drugače tudi v Mariboru.

Mesto venca na krsto

umrlega gosp. Jos. Zelzerja je darovala Zadruga gostilničarjev in kavarnarjev v Mariboru Prostovoljnemu reševalnemu oddelku znesek 150 Din. Prisrčna hvala! Komanda.

Ponesrečen zidar.

Pri delih na popravilu strehe in dimnika Vinarske in sadjarske šole v Mariboru je zidar Karel Novak iz Pobrežja, uslužben pri tvrdki Nassimbeni, padel 7 metrov globoko in dobil nevarne notranje poškodbe in na glavi. Z rešilnim avtom so ga prepeljali v bolnico.

Dražba v Prevaljah.

Dne 12. septembra ob 9. bo pri okrajnem sodišču v Prevaljah dražba nepremičnin zemljiška knjiga Črna vl. št. 112. — Cenilna vrednost 16.175 Din, najmanjši ponudek 8.087.50 Din.

Težko življenje železniškega upokojenca.

Te dni je odpovedala železniška uprava stanovanje v železniški koloniji nekemu upokojenemu železničarju, ki je bil 55 let v železniški službi in leži že dalj časa bolan v starosti 85 let. Težko prizadeti železničar je bil sicer že meseca marca upokojen in mu je bilo radi tega stanovanje odpovedano, ker so po pravilih železničarskega stanovanja le za aktivne uslužbenke železnice. Toda ta upokojenec še sedaj ni prejel pokojnine, ki bi znašala okrog Din 1000.—, ampak dobiva vse mesece le akontacijo na pokojnino v znesku po Din 300.—. Kako naj revež sedaj živi s temi 300.— dinarji, ko stane v Mariboru najnavadnejše stanovanje s sobo in kuhinjo najmanj Din 300.—? Ali ne bi bilo primerno, da oskrbi železniška uprava tudi za svoje upokojenke primeren dom, v katerem bi lahko na stara leta stanovali za najemnino, ki odgovarja njihovi skromni pokojnini? Ravno prejšnji teden je bilo končno veljavno odpovedano stanovanje tudi vdovi železničarja, ki leži tudi težko bolna v tem stanovanju v starosti 75 let, a dobiva le 45.— Din mesečne pokojnine.

Zopet ogenj na Teznu.

Davi okrog 9. se je vnel v tvornici kemičnih izdelkov Josipa Reicha kotel s pasto za čevlje. Visoki steber dima je opozoril čuvarico v stolpu stolnice. Na kraj nesreče so odhiteli takoj mariborski gasilci, katerim pa ni bilo več treba stopiti v akcijo, ker so delavci v tovarni sami že preprečili vsako požarno nevarnost. — Ker izdeluje tvornica kemičnih izdelkov samo lahko zgorljive tvarine, se je z energičnim posredovanjem delavstva posrečilo, preprečiti požar, ki bi bil lahko katastrofalnega obsega.

Nesrečen padec s kolesa.

Včeraj je v Rušah padel 30letni Srečko Šuc tako nesrečno s kolesa, da je doblil težke poškodbe na glavi ter si zlomil levo kjučnico. Z rešilnim avtom so ga prepeljali v bolnico.

Desno nogo si je zlomila

v Školah 20-letna soproga ekonoma Faleža, Marta Falež. Po nesrečnem slučaju je zadela s kolenom ob kamen ter si zlomila pri padcu desno nogo. Ima tudi druge poškodbe. Ponesrečenko so prepeljali v mariborsko bolnico.

Dražba nepremičnin.

Dne 11. septembra bo na okrajnem sodišču v Ljutomeru dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Boreči vl. št. 46, cenilna vrednost 31.365 Din in zemljiška knjiga Slaptinci vl. št. 22 in 217, cenilna vrednost 90.339 Din oz. 134.75 Din.

Sodno preklican.

Sodarski pomočnik Ivan Koren na Bregu pri Ptujju je zaradi zapravlivosti omejeno preklican. Za skrbnika-pomočnika mu je postavljen g. Ivan Lasbacher, občinski tajnik na Bregu.

Juristi!

Sodne takse

broš. 32 Din, platno 44 Din so pravkar izšli pri Tiskovni zadrugi v Mariboru Aleksandrova cesta 13

Razveseljiva izpopolnitev prometa na Mariborski otok.

Z včerajšnjim dnem je mestno avtobusno podjetje promet v novo kopališče tako izpopolnilo, da ob popoldnevih en avtobus neprestano vozi, drugi pa med tem čaka na Glavnem trgu, da lahko ljudje vstopajo in sluzi tako kot čakalnica, da ni treba stati v vročem solncu. Upamo, da bo tudi cesta do otoka kmalu urejena za dovoz čisto do mostu, kar bo v veliko korist i kopališča i avtobusnega podjetja.

Očuvanje perila in »Persil«.

Trajno se bo samo eno sredstvo za pranje izkazalo kot najboljše. Gospodinje so preveč kritične, da bi neprestano delale samo poskuse. Tekom časa se je izkazalo, da trdo ribanje ali celo pranje perila s krtačo ter uporaba klora najbolj škodi perilu. Odkar pa se je po celem civiliziranem svetu z največjim uspehom uveljavilo sredstvo, ki samo pere, kakor je »Persil«, ni več nevarnosti za perilo. Nele da je vsako mučno delo odveč, »Persil« tudi zasigura dišeče, čisto in belo perilo.

Podvig našega tuiskega prometa

OB IZDAJI PROPAGANDISTIČNE KNJIŽICE »PUTNIKA« ZA MARIBOR IN OKOLICO.

Tudi to je treba razumeti, samo od sebe gre sicer tudi, ali zelo počasi. Razvoj in hitrost današnjih dni pa zahteva sorazmerno brzega koraka. Saj je itak dejstvo, da so druge dežele, ki se ne morejo ponašati s tolikimi naravnimi krasotami in privlačnostmi, s tolikimi urejenimi zdravilišči in kopališči kakor mi, nam v tuiskem in turistovskem prometu, to se pravi, v dohodkih in dobičku, ki ga od tega imajo, za lepe milijone naprej. Krivda je do sedaj ležala in še leži na nas samih. Potujočemu, zdravja in razvedrila išočemu svetu je treba s spretne besedo povedati in z živo sliko pokazati, kaj vse jim lahko naša zemlja in naše naprave nudijo. V glavnem je to v narodnem gospodarstvu velevažno delo vršilo do sedaj pravzaprav edino naše velezaslužno SPD s svojim glasilom in njene podružnice s svojim pokrajinsko omejenim, detajliranim in zato temeljitim in minucioznim delom in pa naše dnevno časopisje, ki s hvalevredno inicijativo prinaša članke, ki popisujejo in propagirajo lepoto naših ravnin in dolin, naših hribov in planin.

Kakor vse kaže, bo Putnik, a. d. za tuiski promet in turizmo v kraljevini Jugoslaviji, s sedežem v Beogradu, končno le začel organizirati in sistematično izvajati prepotrebno propagando za lepote naših pokrajin, znal bo dvigniti tuiske in turistovski promet pri nas do one višine, ki bi jo kaka druga država, pa če tudi bi ne mogla glede pokrajinskih lepot in zdravega podnebja tekmovali z našo, bila že davno dosegla. Skozi naše mesto se vali vsako leto velikanska, široka in globoka reka tujih, dragocenih gostov s hladnega severa, Slovanov in Nemcev. Naše mesto, njegova bližja in bolj oddaljena okolica, skratka mariborsko okrožje, segajoče do Zidanega mosta, do osrčja Savinjskih planin in do Ogrske in Koroške, ne sme zamuditi dveh prilik: prvič, da ta naval na naše Jadransko morje za par dni ustavi in

zajezi; drugič, da s tem in s sistematično propagando naveže vedno večje število tujcev nase tako, da se ne bodo samo mimogrede tu ustavljali, temveč da bodo v številna naša zdravilišča, kopališča, letovišča in izletišča prihajali stalno bivat.

V nemškem in srbohrvaškem jeziku, — popolnoma pravilno, ker večina dose-danih gostov in obiskovalcev naših krajev govori vsaj enega izmed teh jezikov — je te dni izšla v Mariboru pod pokroviteljstvom »Putnika«, redigirana od Tuisko-prometne zveze v Mariboru, lična, propagandistična knjižica z ozirom na mariborsko okrožje. To je prvi začetek; po svoji vsebini in po svoji zunanji obliki v vsakem oziru tako presenetljivo posrečen in pogoden, da mora te krasne brošure vsak patrijot od srca biti vesel, 16 krasno uspelih slik (Maribor, Fala, Celje, Rogaška Slatina, Laško, Dobrna, Ptuj, »Mariborska«, Gornji Grad) pove tujcu več kot cele knjige. Tujec, ki dobi te lepe slike v roke, ne bo mogel mirno mimo njih; vsaj eno ali drugo izmed njih si bo gotovo ogledal; se tja vrnil zopet in zopet in pripeljal s sabo prijatelje. Pa tudi za nas domačine, ki žalibog tako malo poznamo lepoto in pestro mikavost naših krajev, bo ta sicer tujcem namenjena knjižica pravi kašipot za nove, še nepoznane izlete. Besedilo okusne brošure z mariborskim gradom na naslovni strani obsega sicer samo 14 strani, a na teh straneh je kratko, jedrnat, pregledno in precizno povedano o vsakem kraju in mestu s prikupljivo besedo vse, česar tujec — in tudi domačin potrebuje. Začetek, in sicer v vsakem oziru posrečen začetek je storjen; vsako pomlad bo knjižica doživela novo, razširjeno in tekočim spremembam primerno, popravljen izdajo. Zvabila bo v deželo vedno več tujcev in z njimi vedno več denarja; zato čast in hvala podjetju!

Dr. Fr. Mišic.

Pregovori o juliju

Ako je sv. Marijete dan (13.) deževen, lešnik tisto leto bo črven.

Če svete Marijete deževalo bo, težko boš pod streho spravil senó.

Svete Magdalene če deži, dolgo slabo vreme nam preti.

Ako se Magdalena (22.) solzi, rado potem še bolj deži.

Čisti zrak o Svetem Jakobu (25.) ti šrambe žita polni.

Kakor sveti Jakob do poldne vremi, tako bo i pred božičem te dni; in popoldnevno vreme tega dne ti pobožično vreme pove.

Na nebu bela megla tega dne prihodnjo hudo zimo napove.

Pred svetim Jakobom tri dni lepo, rž prav redno dozorela bo.

Je tega meseca presuhó, ostane grozdje prav drobnó.

Mrzel in moker mali srpán, trtnemu sadu močno je bran.

Radio v jetnišnici

Nedavno so 3.000 kaznencem v čikaški jetnišnici pripravili radio-konzert. Nad vse zanimiva so opazovanja učinkov, ki jih je imel ta prenos. Nekateri so komaj zdrževali krike obupa pri poslušanju zgodbe in predavanj, ki so jih spominjali na prejšnje življenje izven zidov kaznilnice. Druge je zajela tiha otožnost, tretji pa so zopet z veseljem prislunili zvokom iz zvočnika. V eni izmed celic je sedel star sivolas mož, ki je zaprt že 35 let in je obsojen na dosmrtno ječo, ker je bil umoril svojo ženo. Ko je zaslišal radio, ga je postalo strah. Obeta se mu namreč oproščanje. Boji se sveta, ki se je od leta 1895 tako zelo spremenil. Med prenosom se je oddajala tudi boksarska tekma. Kmalu so ji sledili vsi z največjo napetostjo. Sklepale so se celo stave in sicer na vrečico tobaka, ki jih dobi vsak kaznec. Celotni prenos je trajal dve uri. — (T. R. L.)

Na južnem tečaju hladneje nego na severnem

Znani Paramoutov kameraman Wil-land van der Veer je postavil trditev, da je na južnem tečaju večja zima nego na severnem. Van der Veer je bil član zadnje Byrdove antarktične ekspedicije ter pravi: »V južnih predelih smo beležili mnogokrat celo minus 75 stopinj Fahrenheita, dočim smo na najsevernejših točkah redko konstatirali nižjo temperaturo nego 50 stopinj. To razliko je treba razumeti tako, da južni tečaj leži na planoti, ki je 3000 m nad morsk gladino, dočim je konec severnega tečaja ledeno polje, v isti višini z morsk gladino. Zanimivo pa je, da so pogoji za uporabo letala v južnih polarnih krajih neprimerno boljši nego v severnih.«

Ogromna dedščina madžarske Akademije znanosti.

Iz Budimpešte poročajo, da je madžarska Akademija znanosti po madžarskem grofu Franca Vigyazo, ki je umrl pred dvema leti, podedovala celo njegovo premoženje v iznosu 23 in pol milijona pengov (krog 200 milijonov Din). Krog tri in pol milijona pengov mora dedinja v smislu oporoke razdeliti med grofovo služabništvo in uradništvo, ostanek pripada akademiji.

»Zete« v novih zavojih.

Uprava državnih monopolov je uvedla novo zamotanje cigaret »Zeta« v zavojih po 20 komadov ter po 100 in 500 komadov. Najprej bodo »Zete« v teh ovojih dane v promet v Beogradu in nato v celi državi.

Svetovna vinska kriza.

Mednarodni vinski urad je prejel poročilo, iz kojega sledi, da se stalno manjša potrošnja vina, da pa proizvodnja vina rapidno narašča. To poročilo navdaja evropske zlasti še francoske producente vina z veliko skrbjo.

Natečaj v šolo za dečje zaščitne sestre v Ljubljani

je razpisan. Učenke se bodo vzgajale in izobraževale za dečje zaščitne sestre, za zdravstveno prosvetno delo med ljudstvom in v socijalno-zdravstvenih ustanovah ter za potujoče učiteljice otroške higijene. Obenem dobe strokovno podlago za udejstvovanje v vseh panogah socijalne in zdravstvene zaščite. Pogoji za sprejem so: 1. Krstni list o dovršenem 18., ne pa prekoračenem 28. letu (izjemo ma se sprejmejo učiteljice ali absolventke istovrednega šolanja do 32. leta starosti). 2. Domovnica, da je državljanka kraljevine Jugoslavije. 3. Znanje drž. jezika v govoru in pisavi. 4. Z dobrim uspehom dovršena nižja ali tej ustrezna izobrazba. Zaželjena pa je celotna srednješolska izobrazba. 5. Popolno telesno in duševno zdravje, ki ga ugotovi komisija pri sprejemu. 6. Nравstveno izpričevalo. 7. Potrdilo občine, kjer so bivale in s čim so se bavile, od kar so dovršile šole. 8. Kratak popis dosedanjega življenja (curriculum vitae). Pouk v šoli se prične dne 1. septembra t. l. ter je teoretičen in praktičen. V šolo se sprejemajo samo gojenke, ki dajo s teoretičnimi in praktičnimi uspehi ter z moralnimi lastnostmi jamstvo za dobre sestre. Sprejem je prve 4 mesece poskusen in je ob enem pripravljajni tečaj. Sprejete učenke stanujejo v internatu, ki je spojen s šolo. Izjemoma se dovoli, da gojenka obiskuje šolo kot eksternistka. V internatu plačujejo učenke za ves čas šolanja za celo oskrbo in pouk mesečno: 1. za celo oskrbo 750 Din, 2. za polovično oskrbovanje 350 Din. 3. brezplačna mesta se podelje najsiromašnejšim in obenem najmarljivejšim učenkam. Učenka, katera dobi brezplačno mesto, se mora zavezati, da bo služila dvakrat toliko let, kolikor let je uživala brezplačno mesto v šoli, v onih sanitetnih napravah, ki jih odredi ravnatelj šole za zaščitne sestre v Ljubljani. Gojenka pa, ki bo sprejeta ob polovičnih stroških, se mora zavezati, da bo služila državi toliko let, kolikor je uživala polstipendijsko mesto. Opozarja se, da je ministrstvo za prosveto z odlokom št. 487 z dne 4. jan. 1930. rešilo, da se priznava diplomiranim sestram, ki so dovršile triletno sestrsko šolo z uspehom, II. kategorijo drž. uradnikov. Po dovršeni šoli in diplomskem izpitu se gojenka namesti po zakonu v uradniških svojstvih za zaščitne sestre. Svojeručno pisane prošnje opremljene z vsemi dokumenti, naj se pošljejo do dne 15. avgusta 1930. ravnateljstvu šole za zaščitne sestre v Ljubljani V. Lipičeva ulica. Drž. šola za zaščitne sestre v Ljubljani, dne 15. julija 1930. Ravnatelj šole: Dr. B. Dragaš.

Sprejem gojencev in gojenk v strežniško šolo v Ljubljani.

Na podlagi pravilnika strežniške šole v Ljubljani se razpisuje natečaj za sprejem gojenk in gojencev v strežniško šolo v Ljubljani za šolsko leto 1930/31. Pouk, ki se prične dne 10. septembra 1930, bo teoretičen in praktičen ter bo trajal dve leti. V šolo se sprejemajo osebe redovnega in prosvetnega stanu, ki so že sedaj zaposlene v banovinskih zavodih. Razen teh tudi osebe, ki do sedaj še niso bile zaposlene z bolniško nego, o katerih pa se more pričakovati, da se bodo posvetile temu poklicu. Gojenci in gojenke se bodo vzgajali za bolniško strežbo v javnih in zasebnih bolnicah. Pogoji za sprejem so: Starost 18—30 let, državljanstvo kraljevine Jugoslavije, fizična usposobljenost za strežniško službo.

Fotografiram vse!

Portreti, brzoslake, industrija, sport. Najnovejši aparati in svetlobne naprave. Novo urejen fotoatelj. Fotomayer, Gosposka 39. 2046

Iščem

1 do 2 sobno stanovanje. Plačam točno. Zalokar, Smoletova ulica 8. 2029

Prazno sobo

oddam posamezni osebi z lastnim pohištvom brez štedilnika. Stritarjeva ul. 5 I. 2080

Stanovanje

sobo in kuhinjo, iščem. Cenj. ponudbe pod »Mir« na upravo.

bo, npravna neoporečnost, z dobrim uspehom dovršena osemrazredna osnovna oziroma dovršena meščanska šola. Znanje drž. jezika v govoru in pisavi; reverz, da bode na zahtevo kr. banske uprave ostal najmanj 5 let v strežniški službi enega izmed banovinskih zavodov, ki ga bo določila banska uprava. Šolski pouk je za vse gojenke in gojence, ki so že bili zaposleni na katerikoli način v banovinskih dobrodelnih zavodih, brezplačen. Za eksterniste se pobira posebna učna pristojbina v znesku letnih 400 Din, banska uprava pa lahko to pristojbino zniža ali popolnoma odpíše. Prvi trije meseci po vstopu v šolo se štejejo za poizkusno dobo. Po tem času sklepa ravnatelj šole o končnem sprejemu. Pravilno kolkovane in lastnoročno pisane prošnje s potrebnimi dokazili naj se pošljejo strežniški šoli v Ljubljani 5, kjer se dobe tudi natančna navodila v dopoldanskih urah do 25. avgusta.

Sport

Tekmovanje za juniorski pokal Ilirije.

Z namenom, da pripomore k napredku in organizaciji nogometnega naraščaja, razpisuje najstarejši slovenski klub S. K. Ilirija vsako leto juniorske tekme za prehodni pokal kluba. Letošnje tekme se bodo pričele v Mariboru 27. julija in se bodo vršile po sledečem redu:

27. julija: ISSK Maribor:SK Železničar, na igrišču ISSK Maribora.

3. avgusta: ISSK Maribor:SK Rapid, na igrišču ISSK Maribora.

10. avgusta: SK Železničar:SK Rapid na igrišču SK Železničarja.

Starostna meja za igralce je 18 let (letos rojstni letnik 1912 in več). Pred pričetkom vsake tekme se morajo igralci izkazati z rojstnim listom, domovinskim listom ali zadnjim šolskim spričevalom; igralci, ki se ne izkažejo, ne bodo smeli nastopiti. Vsak igralec sme igrati tekmo ene pokalne konkurence le za en klub. Moštvo, ki krši te propozicije, zgubi tekmo z 0:3. Proteste glede upravičenosti nastopa kakega igralca je treba ustmeno prijaviti sodniku pred začetkom drugega polčasa dotične tekme ter pisмено predložiti medklubskemu odboru v Mariboru tekom 48 ur, drugače se ne bodo upoštevali. Tekmuje se po tekmovalnem pravilniku JNS po sistemu točk. Moštva morajo nastopiti v enotni opreml. V primeru poškodb je dovoljeno postaviti rezervno do začetka drugega polčasa. Vsi klubi se opozarjajo, da imajo postaviti k vsaki tekmi po dva reditelja, ki se morata javiti pred tekmo službujočim odbornikom.

Svetovno prvenstvo v Montevideu.

V nedeljo je Brazilija porazila Bolivijo 4:0 (2:0), Paraguay pa je zmagal nad Belgijo 1:0 (0:0). Tekmovanje v skupini, v kateri je tudi Jugoslavija, je sedaj zaključeno in je stanje naslednje 1. Jugoslavija, 2. Brazilija, 3. Bolivija.

Avtomobili usmrtili 31.000 ljudi v enem letu.

Na ulicah in cestah v Zedinjenih državah je bilo lani 33.060 smrtnih slučajev, od teh 31.000 povzročenih od avtomobilov, 1.200.000 ljudi pa je bilo ranjenih, od teh en milijon od avtomobilov. Število nesreč v celoti je naraslo lani napram prejšnjemu letu za 8,2%, od avtomobilov povzročenih pa za 10,8%.

Sostanovalca

sprejemem s 1. avgustom. Barvarska ulica 5, vrata 4. 2077

Otomana,

nova, lepa Din 550—650. Zidovska ul. št. 4. 2075

Mirno, lepo sobo

oddam boljsemu gospodu ali gospodici. Ob železnici 8, pritličje. 2076

Kredencna kuhinjska, nova

in otomana lepa Din 400.— na prodaj. Zidovska ulica 4. 2074

Oddam lepo opremljeno sobo

z dvema posteljami ali dve sobi s eno posteljo. Naštov v pravi hsta. 2072

Lahki čevlji za tople dni

Vzorec 470.
Din 49.—

Sivi platneni čevlji z gumastim podplatom za otroke. Izdelani iz močnega angleškega platna.

Vzorec 470.

Nr. 19—22 Din 29.—
Nr. 23—26 Din 39.—
Nr. 27—30 Din 49.—

Krasen bel platnen čevlji z gumastim podplatom. Obrobljen je z modrim obrobkom, zato otrokom jako priljubljen.

Vzorec 179.
Din 79.—

Moderen damski poletni čevlji bele ali drap barve z všitkom. Spona na trakove dela nožico majhno in dražestno.

Din 49.—

KOPALNI ČEVLJI.

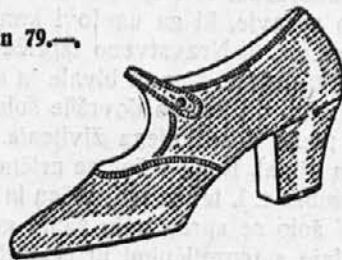
Izdelani iz gumiranega platna, rdeče, modre in zelene barve. Čvrsti so, da boste hodili v njih udobno kakor v čevljih.

Vzorec 274.
Din 99.—

Damam, ki imajo rade čevlje na trakove, smo izdelali udoben platnen čevlji drap barve z okusno kombinacijo. Gornji del je iz finega angleškega platna, podplat pa iz gume.

Din 79.—

TOYO.

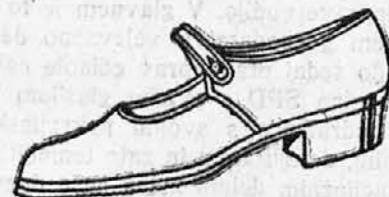
Moderen poletni čevlji iz finega japonskega pletiva, zvanega TOYO z usnje-nim podplatom. — Jako eleganten in pristaja k vsaki poletni obleki.

Vzorec 283.
Din 99.—

Pravi čevlji iz japonskega pletiva TOYO z gumastim podplatom in udobnim podpetnikom.

Vzorec 270.
Din 99.—

Ženski čevlji iz najboljšega češkega platna, bele, sive in drap barve z gumastim podplatom. Jako udobni.

Vzorec 470.
Din 89.—

ZA BELI SPORT.

Iz belega angleškega platna s podplatom iz surove gume. Jako lahki in elastični.

Priporočamo, da v vsakem čevlju nosite »LIFA« vložke, ker so zračni in s tem preprečujejo potenje nog.

Lufa

Vzorec 171.
Din 129.—

Moški polčevlji iz čvrstega angleškega platna z gumastim podplatom. Jako udoben za solne dni.

K. M. Capek - Chod:

Jindri

Roman — Iz češčine prevel dr. Fran Brůdč.

Morda ni isto usodno vprašanje, v katerem se nahaja on sam vzpričo temu dečku, svoji krvi, ki ga je prišel, kakor je sam spoznal, rešiti, da ga ne ubijejo. Zdaj, zjutraj je občutil vso pezo tega neizmernega prevrata svojega življenja in čeprav si je moral reči, da dobi tako njegova še mlada, do včeraj še uputošena in prazna bodočnost svojo vsebino, je vendarle zaman poslušal svojo notranjost, ali se ozove v njem zopet struna nege k svojemu otroku. Toda čeprav se je še tako trudil, ni mogel v sebi vzbuditi včerajšnje rahlo-čutnosti.

V tem je odprl mali Jindra oči, najprej samo napol, a potem jih je hipoma treščil ven, se oziral strme po svoji beli postelji, zgrabil očeta za dva prsta desnice, ali takoj ju je izpustil.

Globoko je vzdihnil — to ni bil sen!

Nasmehljaj se je hinavsko — brez jamic na licih in pogledal z nezaupljivimi očmi očeta.

»Zakaj si včeraj mislil, da sem Nemec?« je navel Pávák pravej tam, kjer sta včeraj prenehala.

Jindra se je obotavljal, potem pa je bleknil:

»Nemci slabo govore češko in potem so tudi hudobni!«

»Ljubi deček, deset let me ni bilo na Češkem in ves ta čas nisem slišal skoro nobene češke besede,« je začel Pávák pojasnjevati svojemu sinčku, a je utihnil.

Jindra je nenavadno bister gadič, otrok proletarske bede z globokim sovražstvom proti vsem, iz katerih izvira beda teh, h katerim je Jindra še včeraj spadal. Očitno neokretnost v češkem govoru, katere se Pávák ni iznebil niti potem, ko je že sedem mesecev zopet bival na Češkem, je Jindra izbral v to, da bi mu rekel, da je hudoben.

»In jaz, da sem hudoben?« je vprašal Pávák svojega sinčka, toda ta ni odgovoril na to ničesar razen zelo nedoločnega »Hm!«, kar ni ničesar preklicovalo; in takoj nato je začel v pristnem narečju s Prantiška:

»Jezesmarija, ljudje, saj je že sedem davno proč, to pridem danes nekam pozno v šolo.«

In skočil je čez mrežni okvir pri postelji kakor vol-

tižer, ki je navajen skakati z razkoračenimi nogami čez kole, mejnike in milnike, kjerkoli je prilika — da so mu šlapice tleskale ob tla.

»Ali bo kaj zajtrka?« je vprašal tovariško, »pa da bi ga imel že v sebi, moram bežati še domov po učne knjige.«

To je lepo za tega fanta, da je bila njegova prva misel misel na šolo; Pávák bi se bil nadejal, da bo hotel zopet le uživati, kakor včeraj, do najskejših možnosti.

»Zdaj umiti!« je rekel Jindra in že je pograbil steklenico, jo natočil iz umivalnika, si nabral polna usta vode, jo izpuščal na dlani in si umival obraz kakor mačka, škropilo je na vse strani.

»Takole se to ne dela!« je vzkliknil oče, prijel dečka za vrat in mu potisnil glavo v umivalnik in, dočim je Jindra brizgal, si je zavijal njegov oče rokave in začel sam prati sinkovo glavo.

Jindra se ni prav nič branil; pihal je sicer, brizgal, kašljal, toda ko mu je oče naposled splahnil glavo, se je zablisknilo njegovo oko izpod obrvi, od vode v čopič zlepljenih, prvokrat drugače nego očitaž, sumljivo, zbadljivo.

Od razkošja se je hehetal in si dal glavo z brisačo osušiti.

»Jutri se moraš znati že sam!« je rekel Pávák, ves srečen, da je prišel do očetovske veljave.

»Seveda!« je odgovoril. Jindra odkritosrčno, »ampak zdajle bi jedel!«

Bilo je očitno, da misli, v kolikor se jedi tiče, ravnanje z očetom brez vseh ovinkov, za to ga vendar imal!

»Najprej se oblečeš!«

»No, ja, ja, sveti Bog!«

»Ali si morda ti Nemec, Jindra?«

»Jaz? Kje neki! Jaz in Nemec! Jaz Jindra Nekuš?«

»Zakaj pa torej govoriš slabo češko? Reci ano (= da), in ne reci ja! Zapomni si to!«

»V šoli nikoli ne rečem ja. Seveda ne. Da bi potem morda stokrat prepisoval? ... Pa čujte, kako pa se prav za prav imenujete vi? Nekuš gotovo ne, ker si je niste vzeli.«

Pávák je zaradi te Jindrove besedice »je« spreletel mrz po hrbtu in, ker se sploh ni nadejal, da pride tako hitro s svojim sinom v te soteske, je dobilo njegovo obličje tak izraz, da je Jindra pomirljivo pristavil:

»Aampak! Saj jaz dobro vem, da niste mogli za to, da to ni bila vaša krivda.«

Popolnoma potrj je zrl Jindřich Pávák na sina, ki je oblačil novo obleko čilo in zadovoljno.

»No torej!« je silil Jindra, »da bom vsaj vedel, kaj naj rečem, ko me bodo fantje izpraševali, kako se imenuje moj novi oče!«

»Ali ti ni mamica tega nikoli povedala?« je spravil oče končno iz sebe.

»E, kako neki! Ko je umrla, sem bil tri in pol leta star, takrat še nisem imel pameti, in če bi jo bil imel, mamica ni mnogo govorila ... Govorila je samo takole:«

In Jindra je zazornil govor rajne mamice in rnil iz sebe z nasilnim šepetom:

»Vh - vh - vvhvhyh! ... Tega se še prav dobro spominjam!« je dodal in oči so mu žarele kot ob najslajšem spominu.

— Da, to je bila brez dvoma tista globlja bolezen, o kateri je govoril žebjar Sýcl — je pomislil Pávák in rekel z močnim in svečanim glasom:

»Tvoj oče se imenuje Jindřich Pávák, zapomni si to, Jindra, in tako se boš v najkrajšem času imenoval tudi ti, in tvoj oče se bo potrudil, da bi povrnil, česar — česar si doslej pogrešal in kar — kar si izkusi! ti in mamica!«

Oči so se mu od ganjenja v resnici zarosile.

»Jeje, Pávák?« se je zahehetal otrok razuzdano, »to si dosti ne izboljšani Pankrtje ne bodo več za me-noj kričali: 'Ti kuš, Nekuš!', zato pa: 'Pávák, zagruš!'«

»Kako to?«

»Pávák je vendar po češko golob duplar, Jezesmarija! I no, ne da se pomagati, lahko bi se bilo to izteklo še slabše, lahko bi se imenoval Purclík, Parukář, Voláč ali pa Slepčák na primer, sakradente!«

Jindra se je od srca zabaval z vso naivnostjo svojega cinizma, ki pa je bridko zadeval njegovega očeta.

»Sicer pa so paváci (= golobje duplarji) menda najkrasnejši golobje,« se je veselil Jindra, »če pade na tla in raztegne rep in peroti, to kar pesek hrešči.«

Jindra je pokazal to nazorno, nasadil obe roki pod ledje navzad, raztegnil vse prste kakor pahljačo in počepnil na tla:

»Grul, grul! Zato jim pravimo paváci, ker se raztezajo kakor prav; gospod Mrkvantický ima v celi Pragi najlepše.«

Tu je prišel zajtrk za oba. Pávák, pomneč včerajšnih Jindrovih nesposobnosti spodaj v jedilnici, je naročil zajtrk gori.

(Nadaljevanje sledi.)